

D E
POTESTATE PROREGIS
COLLATERALIS CONSILII,
ET REGNI REGIMINE

Tractatus

D. IO. FRANCISCI DE PONTE:

Patritij Neapolitani, Iuriscōsultorum consultissimi,

FEVDISTARVM FACILE PRINCIPIS, MARCHIONIS MVRCONI,

Regentis supremi Italiz Consilij, Decani Collateralis Regni Neapolitani, ac demum
seculi pompis abiectis Sacerdotis Religionis Clericorum Regularium,

In duodecim principalibus Titulis, quos versa pagina indicat.

IN QVOVLTRA POLITICORVM PRAECEPTORVM CVMVLVM

*innumera fere quæstiones tum secundum iuris communis & feudalis, tum municipalis, & Regni
dispositionem (commemoratis prius, & accuratè perpensis multis Decisionibus in similibus
controuersijs per Reg. Cam. Summ. Sac. Consil. & Reg. Cancell. alijs factis) ad eò eru-
ditè, & iuxta veros iuris terminos resolvuntur, & illustrantur, et potius leges
concordatæ, quàm interpretatæ videantur, et merito subiunxerim.*

Opus atque, utilitate vndiq. refertum, & omnibus quoquo modo iura tyostantibus, aceno-
politicam facultatem proficientibus summè utile, & necessarium.

Cum Indice rerum observatione dignarum satis copioso, & admodum insigni.

NUNC SECUNDO IN LUCEM EDITVM, AB OMNIBVS,

quibus scatebat mendis expurgatum, & aureis, ac perutilibus Additionibus

IO. BAPTISTAE DE THORO I. C. Neapolitam locupletatum.

CVM PRIVILEGIO.

Io. de Gualtero
1621

NEAPOLI, Ex Typographia Hæredum Tarquinij Longi 1621. Superiorum Permissu.

SYMPTIBVS IOANNIS MARINI.

PERILLVSTRI, ET ORNATISSIMO

D. IOANNI BAPTISTAE
VALENZVELA VELAZOUEZ

DIGNISSIMO REGIS ALATERE CONSILIARIO,

IN HOC NEAPOLIS REGNO

REGIAM CANCELLARIAM REGENTI,

Domino, ac Protectori suo Colendissimo.

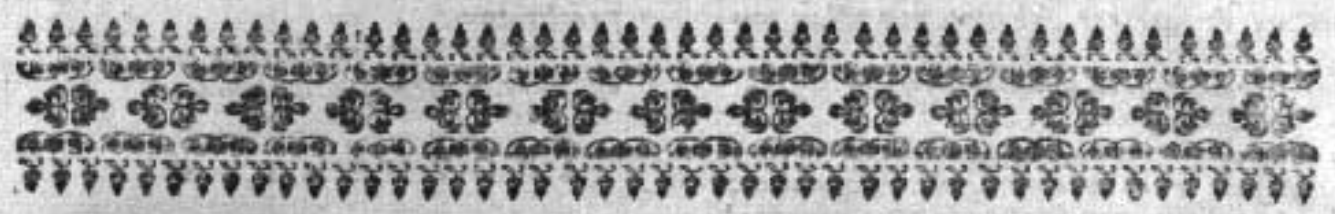

Hector Soldanellus, & Ioannes Marinus S. P. D.

VABVS impulsu causis (Clarissime, & Doctissime Regens) solent Auctores operum, vel Bibliopola libros Illustrissimo alicui, Primatiq. Viro dicatos in lucem prodere, vel vt à nominis splendore, generis amplitudine, & singulari Patroni illius doctrina, ab inuidorum, criticorumq. morsibus Auctores reddantur immunes. quemadmodum Cerua illa securè per Urbem vagabatur, cui inscriptum collo: CÆSARIS SVM, NO-

LI ME TANGERE, vel vt animum inseruiendi Magnati Viro, cui plurimum debet, dicator ostendat; vtramque nos causam habemus. Cum enim de nouo Typis tradendum curauerimus insignem Tractatum de Potestate Proregis IO. FRANCISCI DE PONTE celeberrimi Iurisconsulti, olim Collateralis Regni Neapolis Decani, eiq. Additiones IO. BAPTISTÆ DE THORO V. I. D. Neapolitani D. T. addiētissimi, adnexuerimus. cui potius consecrare debuimus, quàm Illustrissimo nomini tuo, quod non per Italiam modò, non per Germaniam, & Hispanias tuas, sed per
vniuer-

D E
**POTESTATE PROREGIS
 COLLATERALIS CONSILII,
 ET REGNI REGIMINE**
 T R A C T A T V S

Duodecim in titulis distributus.

A V T H O R E
IO. FRANCISCO DE PONTE
 V I R O P A T R I T I O , & c .

D E P R O V I S I O N I B V S F I E R I S O L I T I S ,
 & quæ fieri debent circa personas pro pacifico, & quieto
 Ciuitatis, & Regni Itatu, & c .

T I T V L V S P R I M V S .

S U M M A R I V M .

1 <i>Prorex in Regno Regis personam representat, est eius Vicarius, ac Locumtenens, immod ex forma commissionis amplissima, Alter ego; omnia potest, quæ idem Rex.</i> 2 <i>Quæ tamen ad potestatem pertinent respicientem necessariam Regni gubernatione, non quæ soli Principi conueniunt, qualia hæc sint remissiuè.</i> 3 <i>Prorex vigilare præcipuè debet pro quieto, ac pacifico Regni Itatu.</i> 4 <i>Ad eum conseruandum pleraque tendunt, de quibus sigillatim sermo inedituitur.</i> 5 <i>Prorex potest cogere subditos ad pacem faciendam.</i> 6 <i>Ad eam componendam certi olim Magistratus præfèti Trinarchæ nùcupati; quorum instar sunt in Ciuitate sex sedilium, eorumq; potestas.</i> 7 <i>Sapè tamen Prorex pro rei qualitate manus apponit.</i> 8 <i>Cautio de non offendendo peti potest ab offendente.</i> 9 <i>Ex eadem causa pacis multitudine delin-</i>	<i>quente ei parendum est, & principales tãtum puniendi.</i> 10 <i>Prorex potest cogere litigatores ad compromittendum, præsertim, cum controuersia est inter magnates, ac nobiles, ex qua publicum scandalum timetur, idq; Iudici quoq; ordinario permissum, Et à S.C. quatuorq; obseruatum.</i> 11 <i>Confinare subditos, si expedire videbitur ex suspitione tantum absque processu, præsertim scandalosos, ac seditiosos, idq; pluries obseruatum maxima tamen, ac urgentissima causa concurrente n. 14.</i> 12 <i>L. certa forma cum Gloss. i. C. de iur. fise. lib. 10. enucleata.</i> 13 <i>Iudex ex causa potest præcipere, ne quis transiat ante domum alterius.</i> 14 <i>Principi non exemplo rei gestæ, sed ratione consulendum.</i> 15 <i>Prorex ex causa iure eijcit è Ciuitate mulieres inonestas, quæ iuuenes perdere solent.</i> 16 <i>Mandat præstare cautionem de non offendendo, eiusq; præstanda praxis; etiam pro amicis familiaribus alitrusfecus.</i>

quo casu procedit dispositio *text. in cap. ea*
nositur eod. tit. & aliud, quod spreto con-
silio Officialium assignatorum alij extranei
consultantur, & tunc quia infamatur consi-
lium, consideratur inhonestas, propterea
consuetudo non valet, & procedunt tradita
*per *Dobler. in d. cap. nouis, & quod dicitur,**
28 quod cum causa aliquando hoc fieri possit
*secundum *Hofl. & Io. Andr. ibidem* intelli-*
gitur secundum illos de causa subsistenti,
iusta & legitima, & non de qualibet ima-
ginaria suspitione, & causa satis superq; ar-
dua, & manifesta esse debet ad remouendū
vnum Tribunal ordinarium, & tantę autho-
ritatis, ac pręminentię, &c.

Sed de his hætenus satis, superq; dictum
 Deus Opt. Max. secundum suam pietatem,
 atque misericordiam, & non secundum pec-

cata nostra faciat nobis. Amen.

Reliquum remanet tractare de his, quę
 practicantur cum Ecclesiasticis, & de casibus,
 qui frequenter occurrunt, & quomodo
 absque incurſu in censuras Regia iurisdic-
 tio defendi potest, ac debet: verum quia mate-
 ria est satis ampla, & lata, & oportet omnia
 fundari sub solidis, & Ecclesiasticis conclu-
 sionibus concordando practicam cum Apo-
 stolicis Bullis, ac particularibus Pontificum
 prouisionibus: propterea visum fuit tra-
 ctatum facere separatim cum maxima cla-
 ritate, & distinctione omnium terminorum,
 & proinde in præſenti tractatu nihil poni-
 tur, sed in suo tractatu particulari omnia
 plenissimè, & distinctim collocabuntur, ubi
 curiosus Lector videre poterit.

F I N I S.

NEAPOLI, Apud Hærcdes Tarquinij Longi. M. DC. XXI.

SUPERIORVM PERMISSV.

ADDITIONES SEV ANNOTATIONES V T I L I S S I M A E

Ad insignem, celleberrimumq.

TRACTATVM DE POTESTATE PROREGIS
EIVSQ. COLLATERALIS CONSILII,
ILLVSTRISSIMI MARCHIONIS MVRCONI

IO. FRANCISCI DE PONTE

PATRITII NEAPOLITANI,

Summi Feudistæ, olim Regentis supremi Italiae Consi-
lij, ac Decani Collateralis Regni Neapolitani.

A

IO. BAPTISTA DE THORO

V. I. D. NEAPOLITANO,

Summo studio congestæ, atque elaboratæ.

*IN QVIBVS PERBELLE OMNES MATERIAE
ab eodem Auctore pertractatae, praesertim Feudales, necnon Regiminis, ac aliarum
ad usum frequentem pertinentium nouissimis Decisionibus, ac recentiorum
Regnicolarum, & Exterum Auctorum doctrinis locupletatae videntur.*

NEAPOLI, Ex Typographia Hæredum Tarquinij Longi MDCXXI.

SUPERIORVM PERMISSV.

PROSPERI ANTONII ZIZZAE
SACERDOTIS, ET ACADEMICI
OCIOSI NEAPOLITANI.

PALLAS.

ECROPIIS quondam sedes mihi dulcis *Athenis*
Dulcior hac eadem *Hispano* mihi tradita *Cælo*.
Iam non Imperium modo rerum *Hispania* victrix
Obtinet, & mundi faciles moderatur habenas,
Sed *Pindo* *Musas*, & *Pallada* pellicit ad se.
Testis, que clara ingenijs *Salmantica* feruet,
Testis *Musarum* iam nobilis hospita *Concha*,
Natus ubi, qui me celebrat terraq. mariq.

Doctus *Ioannes* sacrarum oracula legum
Pandere, & ex imis referare arcana latebris
Et *Populo*, & varia dare iura *Politica* genti,
Viue mihi, iam *viue* tuis, iam *viue* **PHILIPPO**
Viue diu *Patria*. nam te *viuente* *vigebunt*
Artes *Palladia*, *diuini* & *munera* *Phæbi*.

ADDITIONES IO. BAPTISTAE DE THORO I. C. NEAPOLITANI

Ad Tractatum de Potestate Proregis

IO. FRANCISCI DE PONTE I. C. PATRITII NEAPOLITANI,

MARCHIONIS OLIM MVRCONI,

Ac Regentis Regiam Cancellariam, &c.

De Prouisionib. fieri solit. &c.

Tit. I.

Num. 1. verum est, quod Prorex in hoc Regno potest omnia, quae potest Rex, stante illius potestate, Præf. de Franch. de eis. 165. nu. 2. eo quia tenet locum Praefecti Praetorio, Carauit. in pragm. 1. §. 2. nu. 8. de Senatusc. Macedonia. & subdit Auctor: Tum quia Vicarius de potestate Vicarij Regis praesente, vel absente Regi, loquuntur Paris in tract. de recogn. feud. cap. an Vicarius Generalis nu. 2. & in l. imperialem col. 6. vers. an Vicarius, vbi Afflic. in 6. notab. nu. 3. de alien. feudor. proh. per Federic. & melius ibi Camerat. fol. 98. à terg. lit. V. & seq. vbi casus enarrantur per eos spectantes ad Vicarium Regis, & nonissimè Capiblane. in pragm. 1. sub nu. 23. de Baron. vbi allegat Sargent. de Neapol. il-

lustr. & Locumtenens ait Auctor: Ideo dicitur Locumtenens Regis Hispania Prorex ob res bellicas ab eo gerendas, vltra Freec. de subfeud. lib. 1. de offic. mag. Comest. nu. 23. Scacc. de Iudic. caus. ciuil. & crimin. cap. 13. nu. 10. tum demum ait Auctor: vigore amplissimorum titularum, seu commissionum, quas tenet eorumque tenores referuntur ab eodem Sargent. in d. tract. de Neapol. illustrat.

Num. 2. an Prorex habeat absolutam potestatem, vide Capiblane. vbi supra num. 23. hinc dixit Afflic. in constit. si damna sub nu. 174. quod Vicerex iudicium liberum exercere non potest, nam etsi Rex plenitudinem habeat, potestatem illam exercere nequit sine iusta causa. Anna allegat. 67. nu. 35. allegat. 69. nu. 46. & idem importat plena potestas, quam libera, idem allegat. 52. nu. 71. & in allegat. 48. nu. 52. refert, quod plenè, & liberè idem est, nec pro hoc videtur hoc ius sibi competens plenum, & supremum alteri con-

A ccedere